

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 171859

College: 25 mei 2021

Raad: 6 juli 2021

Onderwerp: Vaststellen Omgevingsvisie Landstad Hardenberg

DE GEMEENTERAAD WORDT VOORGESTELD TE BESLUITEN OM:

1. De omgevingsvisie Landstad Hardenberg vast te stellen.
2. De zienswijzennota vast te stellen.

Inleiding

In de Omgevingsvisie Landstad Hardenberg wordt het toekomstbeeld van onze gemeente geschetst. Twintig jaar na de herindeling, kijken we 20 jaar vooruit. Maar om dat te kunnen doen, vertellen we eerst het verhaal van Hardenberg. Waar staan we nu en hoe zijn we daar gekomen? Daarna kijken we richting 2040. Wij willen als gemeente nog aantrekkelijker en krachtiger worden. En hoe gaan we dat in de komende 20 jaar realiseren?

In de omgevingsvisie wordt kort beschreven hoe we veranderden van een plattelandsgemeente tot een sterk streekcentrum. Hoe een nieuw platteland hand in hand is gegaan met economische groei, bruisende centra, een sterke maakindustrie en stedelijke voorzieningen met een regionaal verzorgingsgebied. In Hardenberg komt het beste van platteland en stad samen. De combinatie van een compleet stedelijk voorzieningenniveau en een voortdurende groei van economie en bevolking is uniek voor een plattelandsgemeente aan de oostgrens van Nederland.

Maar we weten ook dat dit geen vanzelfsprekendheid is. We hebben hard moeten werken om de nadelen van de ligging aan de grens weg te nemen. Hardenberg werd na de herindeling in 2001 een ontwikkelgemeente en heeft fors en langjarig geïnvesteerd om de positie van streekcentrum te bereiken. Niet als doel op zich, maar voor het welzijn en de welvaart van onze inwoners.

We weten dat we het niet alleen kunnen. In Hardenberg doen we het samen met anderen. Het traject van de omgevingsvisie zijn we daarom gestart met onze inwoners en plaatselijke belangengroepen. Daarbij stond de volgende vraag centraal: 'Als jij het voor het zeggen hebt, hoe ziet jouw buurt er dan uit?' Van de ruim 60.000 inwoners maakten er 767 een bouwtekening van hun ideale omgeving in 2030. Dat deden ze tijdens één van de bijna 20 fysieke bijeenkomsten in buurthuizen of op scholen, maar ook op straat of online. Daarna gingen we op meerdere momenten in gesprek met inwoners en partners over thema's als wonen, bereikbaarheid of de energietransitie. We vroegen ondernemers in allerlei sectoren wat zij nodig hebben om verder te komen.

In deze omgevingsvisie komt alles samen. Daarom hebben we het ontwerp van deze visie in februari en maart besproken met een groep inwoners die vanaf het begin betrokken is geweest en met plaatselijk belangen. Met hen hebben we het uitgebreide participatietraject op 11 maart 2021 ook weer afgerond.

Beoogd effect

1. Het vaststellen van de omgevingsvisie Landstad Hardenberg.
2. Een stip op de horizon die toekomstige ontwikkelingen richting geeft.
3. Een agenda voor samenwerking.

Argumenten

1. *Participatie: betrokken inwoners*

Bij het maken van deze omgevingsvisie hebben we al vroeg veel inwoners en plaatselijke belangengroepen betrokken. Onder de noemer "Bouw je eigen buurt" werkten en dachten in 2017 in totaal 767 mensen mee.

Dat waren vooral inwoners en plaatselijke belangengroepen. Maar ook scholieren, woningbouwcorporatie, ondernemers en verenigingen. De resultaten van Bouw je eigen buurt, hebben wij in de visie meegenomen. Zij vormden de inspiratie voor deze omgevingsvisie.

Tegelijk met de omgevingsvisie werkten we op meerdere onderdelen aan nieuw beleid. Verschillende inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden waren hierbij betrokken. Ook deze inbreng is gebruikt voor de omgevingsvisie. Zo haalden we veel meer informatie op dan anders.

2. *Streekcentrum 3.0*

Landstad Hardenberg is de stip op de horizon. We bouwen de streekfunctie verder uit en zetten koers naar 'streekcentrum 3.0'. Dat is ons doel. In Hardenberg vind je nog de ruimte, maar de stad is altijd dichtbij. We willen een gemeente met 65.000 inwoners worden. In 2040 beschikt Hardenberg nog steeds over alle stedelijke voorzieningen die we nu hebben. We willen uitgroeien tot één van de economische en vervoersknooppunten voor noordoost-Nederland. En daarmee de regio's Zwolle, zuidoost-Drenthe en Twente nog meer met elkaar verbinden. De relatie met Enschede, Groningen en Duitsland wordt daardoor verstevigd. Met deze scharnierfunctie kunnen we onze positie als streekcentrum verder versterken. Dit zorgt voor vitaliteit en weerbaarheid voor het hele gebied. Onze inwoners en bedrijven profiteren van de balans van regio, stad en platteland. Het landelijk gebied staat daarbij voor een transformatie. Wij koesteren daarin onverminderd de kwaliteiten van ons gevarieerde buitengebied en het belang van de agrarische sector. De omvang van ons landelijk gebied biedt kansen voor de vrijetijdseconomie. Die kan uitgroeien tot ons visitekaartje.

3. *De groei vasthouden en doorzetten, verbinden en investeren*

Voor een grensgemeente zoals Hardenberg zijn een compleet stedelijk voorzieningenniveau, een groeiende bevolking en economie geen zekerheid. Stimuleren, ontwikkelen en investeren blijft nodig. Het is daarom belangrijk om te weten wat we willen of wat nodig is. Hoe we dat kunnen bereiken en met wie. De omgevingsvisie helpt daarbij. We blijven ons inzetten voor groei van de economie en de werkgelegenheid. De omvang en samenstelling van onze (beroeps)bevolking moet daarmee ook in de toekomst voldoende basis geven voor een compleet stedelijk voorzieningenniveau. Maar we willen ook in kwaliteit groeien. Bestaande kwaliteiten bouwen we uit en nieuwe voegen we toe aan onze leefomgeving en economie. Het verder versterken van het woon-, leef-, werkklimaat moet als een vliegwiel werken voor de lokale welvaart en het welzijn van onze kernen en inwoners.

4. *De omgevingsvisie als uitnodiging en agenda voor samenwerking*

Met deze omgevingsvisie maken we aan iedereen kenbaar wat onze opgaven en ambities zijn. De omgevingsvisie is de agenda waarmee we de gemeente positioneren en onze samenwerking vorm willen geven. We maken duidelijk waar we vandaan komen, waar we voor staan en wat we nodig hebben. Op basis daarvan nodigen we inwoners, ondernemers, instellingen, partners en medeoverheden uit om ons te helpen. We hebben een omgevingsvisie waarmee we de "boer" op kunnen.

5. Overkoepelende visie

In de afgelopen periode zijn door de gemeenteraad verschillende visiedocumenten vastgesteld die een beeld schetsen van het toekomstperspectief voor Hardenberg, zoals bijvoorbeeld het programma wonen, het programma mobiliteit, een nieuwe economische koers en het programma duurzaamheid. Het ontbrak nog aan een overkoepelende visie of paraplu. De omgevingsvisie voorziet daarin.

6. De omgevingsvisie wordt wettelijk verplicht en moet over de fysieke leefomgeving gaan

De omgevingswet, die naar verwachting van het ministerie in 2022 in werking treedt, verplicht gemeenten tot het maken van een omgevingsvisie. De wet ziet de visie als een instrument op strategisch niveau, een totaalvisie voor de fysieke leefomgeving.

7. Zienswijzennota leidt tot een beperkte aanpassing van het ontwerp van de omgevingsvisie

Wij hebben 21 zienswijzen ontvangen. Naast kritische opmerkingen zien wij hierin ook veel bijval. Onze reactie op de zienswijzen treft u aan in de zienswijzennota. Dat heeft geleid tot een beperkte aanpassing van de omgevingsvisie. Hoofdstuk 6 van de zienswijzennota bevat een aantal ambtshalve (tekstuele) wijzigingen.

Risico's en kanttekeningen

Op dit moment niet van toepassing. Eventuele extra investeringen vinden hun normale route via de begroting, de bestuursrapportages, de kadernota of afzonderlijke raadsvoorstellen.

Financiën

In hoofdstuk 9 van de omgevingsvisie staan wij stil bij de verschillende financieringsbronnen voor het realiseren van onze opgaven en ambities. Met de reguliere begroting kunnen we beslist stappen zetten. We werken continue aan de vitaliteit en uitstraling van ons buitengebied. Bijvoorbeeld door vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing een nieuwe functie te geven. En voor onder meer de stationsomgeving Hardenberg is een fors bedrag gereserveerd. Daarnaast proberen we om waar dat nodig of gewenst is extra financiële middelen te organiseren. Meer daarover onder het kopje "uitvoering".

Verwerking persoonsgegevens

De NAW-gegevens van de indieners van de zienswijzen zijn opgeslagen in het zaakstelsel en gebruikt om een antwoordbrief te zenden aan de indieners.

Communicatie

1. Procedure

Het ontwerp van de omgevingsvisie heeft van 11 februari tot en met 24 maart 2021 voor iedereen ter inzage gelegen. De wettelijk voorgeschreven instellingen zijn schriftelijk om een reactie gevraagd. De indieners van een zienswijze zijn schriftelijk geïnformeerd over het verloop van de procedure. Ze zijn daarbij uitgenodigd om een toelichting te geven op hun zienswijze tijdens de oriënterende ronde van de gemeenteraadsvergadering. Ook zullen zij worden geïnformeerd over het besluit van uw gemeenteraad.

De vaststelling van de omgevingsvisie Landstad Hardenberg wordt in huis-aan-huisblad De Toren, de Staatscourant en op ruimtelijkeplannen.nl bekend gemaakt. Tegen de vaststelling van de omgevingsvisie kan geen beroep worden ingesteld.

2. Publiciteit

Rond de terinzagelegging van het ontwerp van de omgevingsvisie hebben wij uitgebreid gecommuniceerd met verschillende doelgroepen en stakeholders. Hiervoor hebben wij onder andere gemeentelijke media ingezet, een animatiefilm gemaakt en enkele digitale informatie bijeenkomsten georganiseerd. Op het moment dat wij dit raadsvoorstel aan u aanbieden, communiceren wij op verschillende manieren over de inhoud van het voorstel. Wij informeren de inwoners die gedurende het traject betrokken zijn geweest, de plaatselijk belangen en stakeholders over dit voorstel. Ook publiceren wij hierover in onze gemeentelijke (sociale) media.

Hiermee laten wij onze inwoners weten dat wij de omgevingsvisie Landstad Hardenberg door u willen laten vaststellen. Dit biedt inwoners ook de gelegenheid om de oriënterende ronde of raadsvergadering te volgen.

Na vaststelling van de visie communiceren wij opnieuw breed via de gemeentelijke media. Daarnaast verspreiden we het magazine Landstad Hardenberg zo breed mogelijk. In dit magazine hebben we de omgevingsvisie samengevat. Met aandacht voor verhalen van mensen uit de samenleving die nu al werken op de manier die goed bij Landstad Hardenberg past. Ook zetten we de animatiefilm over Landstad Hardenberg opnieuw in. Verder zijn wij voornemens de omgevingsvisie samen met ondersteunende communicatiemiddelen te verspreiden bij medeoverheden en onze strategische samenwerkingspartners.

3. Strategische communicatie

Om het verhaal van Landstad Hardenberg op een goede manier te vertellen, zetten wij strategische communicatie in. De omgevingsvisie vormt hiervoor een belangrijke onderlegger. Strategische communicatie ondersteunt ook de lobby richting onze strategische partners.

Uitvoering

1. Van stip op de horizon naar uitvoering

Landstad Hardenberg is geen blauwdruk. Een scherp ruimtelijk toekomstbeeld kunnen en willen we niet neerzetten. De omgevingsvisie schetst de beweging die we samen met anderen willen maken. We organiseren de samenwerking rondom opgaven die ertoe doen. Niet alles kan en hoeft tegelijk. Onderweg maken we met elkaar keuzes op basis van urgentie, de rol die we als gemeente daarin kiezen, draagvlak en kansen, financieringsmogelijkheden en een inschatting van de haalbaarheid. We noemen dat adaptief en dynamisch besturen. De omgevingsvisie is voor ons ook een middel om extern middelen te organiseren of bijvoorbeeld planologische medewerking te verkrijgen.

2. De uitvoering loopt al

Ondertussen zitten we als gemeenteraad en college niet stil. "Gewoon doen", blijft ons credo. Waar het kan benutten we de kracht van de samenleving. Al naar gelang de opgave doen we dat met wisselende partners, in verschillende netwerken en op verschillende schaalniveaus. Vaak trekken we daarin samen met onze eigen inwoners op. We noemen hier een aantal voorbeelden. Zoals de ontwikkeling van MFC de Krim. Of gesprekken waarin we met de plaatselijke belangengroepen naar mogelijkheden voor woningbouw in de eigen kern zoeken. We werken aan de oprichting van één of meer lokale energiecoöperaties. En zijn met gebiedsprojecten hard op weg naar de opwek van 30% duurzame energie binnen onze eigen gemeentegrens. Samen met de provincie en recreatieondernemers werken we aan vitale vakantieparken.

De verschillende centra hebben onze aandacht. De plannen voor Balkbrug zijn in uitvoering en we zijn met inwoners en ondernemers in Slagharen in gesprek over ontwikkelingen in het centrum. We werken continue aan de centra van Hardenberg en Dedemsvaart. De provincie investeert met ons mee in het centrum van Hardenberg.

Ook komen wij nog met u te praten over de ontwikkelingen rondom het theater, mogelijk in combinatie met een bredere impuls voor het centrum van Hardenberg. En hoewel we vorig jaar al relatief veel gemeentelijke woonkavels verkochten, komen wij nog in deze bestuursperiode met een raadsvoorstel voor het vergroten en versnellen van de woningbouwproductie.

We willen nog meer positie in de regio krijgen en zien dat die samenwerking loont. Gemeentelijke investeringen en bijdragen van Hardenbergse ondernemers leiden ertoe dat de regio's bereid zijn om mee te financieren. Zodat we vooruitgang kunnen boeken bij het zoeken naar kansen voor het ontwikkelen van hub's voor de agrarische sector en de maakindustrie.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Hardenberg,

Secretaris,

Burgemeester,

Bijlagen

- Omgevingsvisie Landstad Hardenberg
- Zienswijzennota
- Magazine Landstad Hardenberg

Raadsbesluit

Zaaknummer: 171859

Onderwerp: Vaststellen Omgevingsvisie Landstad Hardenberg

De raad van de gemeente Hardenberg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 25 mei 2021;

Besluit:

1. De omgevingsvisie Landstad Hardenberg vast te stellen.
2. De zienswijzennota vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Hardenberg van 6 juli 2021.

De raad voornoemd,

de loco-griffier,

de voorzitter,

